

TÜRK MÜHENDİS VE MİMAR ODALARI BİRLİĞİ MAKİNA MÜHENDİSLERİ ODASI ASANSÖRLERE AİT MAKİNA MÜHENDİSLİĞİ HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ**Amaç ve kapsam**

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; insanların, insan ve yüklerin veya sadece yüklerin taşınmasında kullanılan asansörlerin projelendirme, imalat, montaj, işletme ve bakım, son kontrol, ruhsatlandırma (tescil), yenileme ve yıllık kontrol faaliyetlerindeki makina mühendisliği hizmetlerini tanımlamak; makina mühendislerinin görev, yetki ve sorumlulukları ile bu hizmetlere ilişkin mesleki denetim esaslarını belirlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 27/11/1954 tarihli ve 6235 sayılı Türk Mühendis ve Mimarı Odaları Birliği Kanunu hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Asansör avan projesi: Binaya tesis edilecek olan asansörün kullanım amacına göre kapasite, hız, kumanda ve kullanım şekli gibi temel özelliklerinin belirlenmesi için hazırlanan projeyi,
 - b) Asansör mekanik tadilat projesi: Binaya tesis edilecek olan ve avan projede asgari koşulları belirlenen asansörün makina mühendisince hazırlanan tasarım sonucu imalat ve montaj detay bilgilerinde ve hesaplamalarında yapılan değişiklik sonucu hazırlanan projeyi,
 - c) Asansör mekanik uygulama projesi: Binaya tesis edilecek olan ve avan projede asgari koşulları belirlenen asansörün tasarım sonucu imalat ve montaj detay bilgilerinin ve hesaplamalarının yer aldığı projeyi,
 - ç) Asansör mekanik yenileme projesi: Mevcut binada bulunan asansörün yenilenmesi amacıyla avan projesinde asgari koşulları belirlenmiş asansörün tasarım sonucu imalat ve montaj detay bilgilerinin ve hesaplamalarının yer aldığı yenileme projesini,
 - d) İşletme ve bakım sorumluluğu: Binaya tesis edilen asansörün tasarlandığı biçimde kullanım ömrü boyunca kendisinin ve bileşenlerinin, fonksiyonlarının ve güvenlik gereklerinin devamlılığını sağlamaya yönelik işletilmesi ve bakımının sağlanması, işletmeye yönelik kayıpların en aza indirilmesi konusunda SMM'ler tarafından üstlenilen sorumluluğu,
 - e) İşletme ve bakım sorumlusu: Binaya tesis edilen asansörün tasarlandığı biçimde kullanım ömrü boyunca kendisinin ve bileşenlerinin, fonksiyonlarının ve güvenlik gereklerinin devamlılığını sağlamaya yönelik işletilmesi ve bakımının sağlanması, işletmeye yönelik kayıpların en aza indirilmesi konusunu üstlenen SMM makina mühendisini,
 - f) Montaj sorumluluğu: Binaya tesisi tamamlanan asansörün tesisatı ve malzemeleri ile birlikte, 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili diğer mevzuata, asansör avan ve uygulama projelerine, standartlara ve teknik şartnamelere, fen, sağlık ve iş güvenliği kurallarına uygun olarak tesis edilmesi için SMM adına ilgili idareye karşı makina mühendisi tarafından üstlenilen sorumluluğu,
 - g) Montaj sorumlusu: Proje müellifi kendisi olsun veya olmasın asansörün tesisatı ve malzemeleri ile birlikte, 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili diğer mevzuata, asansör avan ve uygulama projelerine, standartlara ve teknik şartnamelere, fen, sağlık ve iş güvenliği kurallarına uygun olarak tesis edilmesi için SMM bürosu adına ilgili idareye karşı sorumlu olan makina mühendislerini,
 - ğ) Oda: Türk Mühendis ve Mimarı Odaları Birliği Makina Mühendisleri Odasını,
 - h) SMM: Serbest mühendis ve müşavir mühendisi,
 - ı) Yıllık kontrol: Asansörlerin, 18/11/2008 tarihli ve 27058 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Asansör Bakım ve İşletme Yönetmeliğinde belirtilen sürelerde ilgili meslek odalarınca yetkilendirilen mühendisler tarafından kontrol edilmesini,
- ifade eder.

Makina mühendisliği asansör SMM hizmetleri

MADDE 4 – (1) Aşağıda belirtilen hizmetler bu Yönetmelik kapsamına giren makina mühendisliği SMM hizmetleri olarak belirlenmiştir.

- a) Asansör proje hizmetleri,
 - 1) Asansör avan projesi,
 - 2) Asansör mekanik uygulama projesi,
 - 3) Asansör mekanik tadilat projesi,
 - 4) Asansör mekanik yenileme projesi,
- b) Asansör montaj sorumluluğu,
- c) Asansör işletme ve bakım sorumluluğu.

İlkeler

MADDE 5 – (1) Asansör SMM hizmetleri aşağıdaki ilkeler çerçevesinde gerçekleştirilir:

- a) Asansör avan projeleri; asansör avan projesi hazırlama yetki belgesine sahip 22/11/2001 tarihli ve 24591 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Mühendis ve Mimarı Odaları Birliği Makina Mühendisleri Odası Serbest Müşavirlik Mühendislik Büroları Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği hükümlerine göre SMM büro tescil belgesi bulunan makina mühendislerince yapılır.

b) Asansör SMM'ler sadece çalıştığı SMM büro tescil belgesi bulunan firmanın projelendirme ve montaj sorumluluğu faaliyetlerini yürütür.

c) Asansör SMM'ler, asansör mekanik uygulama (yenileme) projelerini diğer kişi ya da kuruluşlara 22/11/2001 tarihli ve 24591 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Makina Mühendisleri Odası Serbest Müşavirlik Mühendislik Hizmetleri ve Asgari Ücret Yönetmeliğine uygun olarak yapabilir.

ç) Asansör SMM'ler, bu Yönetmelikte yer alan faaliyetleri Elektrik Mühendisleri Odası tarafından yetkilendirilmiş üyeler ile birlikte yürütürler.

d) Asansör SMM'ler yalnızca bağlantı içinde buldukları ve tam gün çalıştıkları tescilli büro adına montaj, işletme ve bakım sorumluluğu hizmetlerini üstlenirler.

e) Asansör SMM'ler asansör tesisinin montaj süreci ve sonrasında;

1) Tesisin gerçekleştirilecek yerin imar durumu ve ruhsat eki projelerinin uygunluğunun tespit edilmesine,

2) Tesisin yerinde incelemesinin yapılarak montaja esas rölevesinin çıkartılmasına,

3) Onaylı asansör projelerine uygun olarak montajın gerçekleştirilmesine,

4) Montajı tamamlanan asansörün ilgili yönetmelik ve standartlar çerçevesinde son kontrolünün yapılması veya yaptırılmasına,

5) İlgili kurum ve kuruluşlara yönelik asansör muayene evrakları ile ruhsat dosyalarının hazırlanmasına,

ilişkin olarak Elektrik Mühendisleri Odası tarafından yetkilendirilmiş üyeler ile birlikte montaj sorumluluğunu üstlenir.

f) Asansör SMM'ler, montaj sorumluluğunu aldığı asansörlerin yıllık kontrol faaliyetlerini gerçekleştiremez.

g) Asansör yıllık kontrol faaliyetlerinde görev alacak makina mühendisi, asansör mühendisi yetki belgesi sahibi olmak zorundadır.

Proje hazırlama esasları

MADDE 6 – (1) Asansör avan ve mekanik uygulama/yenileme projelerinde aşağıdaki kurallar uygulanır:

a) Asansör avan projesi

1) Asansör avan projesi kapağında; yapı sahibi veya vekiline ait bilgiler, projeyi yapan üyeye ait bilgiler, yapının bulunduğu yere ait bilgiler, asansör sayısı, asansöre ait tahrik cinsi, sınıfı, kapasitesi, durak adedi, seyir mesafesi, hızı, kabin ölçüleri, makina dairesinin yeri ve motor gücü yer alır.

2) Asansör avan proje hesaplarında; bina trafik hesabı ve değerlendirme (kapasite ve sayı seçimi), binaya gelen yük hesabı, motor gücü hesabı, uygulanacak ise kuyu basınçlandırma hesabı yapılır.

3) Asansör avan proje çizimlerinde; asansör kuyusu yatay ve düşey kesitleri, makina dairesi yatay ve düşey kesitleri, makina dairesi yerleşim planı, varsa diğer detay özellikler yer alır.

b) Asansör uygulama (yenileme) projesi

1) Asansör uygulama (yenileme) projesi kapağında; yapı sahibi veya vekiline ait bilgiler, projeyi yapan üyeye ait bilgiler, yapının bulunduğu yere ait bilgiler, asansör sayısı, asansöre ait tahrik cinsi, sınıfı, kapasitesi, durak adedi, seyir mesafesi, hızı, kabin ölçüleri, makina dairesinin yeri ve motor gücü, kabin ve karşı ağırlık kılavuz ray bilgileri, halat bilgileri, (varsa) hidrolik piston kesit alanı, (varsa) piston boyu, kumanda cinsi ve seri numara(lar)ı ile tasarımda kullanılan malzeme listesi yer alır.

2) Asansör uygulama (yenileme) proje hesaplarında; asansör avan projesinde yer alan kapasite ve tahrik cinsi dikkate alınarak, asansörün tahrik cinsine göre ilgili ürün standardında yer alan hesaplamalar (halat hesabı, kılavuz ray hesabı, tahrik yeteneği hesabı, aşırı basınç karşı dayanım hesapları ile pistonun bükülmeye karşı hesaplanması, seçilen motora göre motor gücü hesabı, tasarıma göre binaya statik olarak gelen yüklerin hesaplanması ve diğer dayanım hesapları) yapılır.

3) Asansör uygulama (yenileme) proje çizimlerinde; asansör kuyusu yatay ve düşey kesitleri, kuyu yerleşim planı, makina dairesi yatay ve düşey kesitleri, makina dairesi yerleşim planı, kuyu üstü döşeme halat delik planı, durak kapı, kabin boyutları, makina sehpa, halat bağlantı, ray-flanş bağlantı, ray-konsol bağlantı detay çizimleri, makina-motor kasnak çapı ve sarım açısı detay çizimleri, varsa diğer detay özellikler yer alır.

(2) Asansör uygulama tadilat projelerinin içeriği, uygulama (yenileme) projesindeki değişiklikleri içerir.

(3) Binanın kullanım amacına göre bina tasarım sorumlusu olan mimardan alınan bilgilere göre yapılan trafik hesabından ve bulunan asansör kapasitelerinden asansör avan projesini hazırlayan makina mühendisi sorumludur.

(4) Asansör avan projesinin Oda mesleki denetimi sırasında, mimari proje beyan edilir. Asansör uygulama (yenileme) projesinin Oda mesleki denetimi sırasında; asansör avan projesi, yapı ruhsatı ve mimari proje beyan edilir. Asansör uygulama tadilat projelerinin mesleki denetimi sırasında mevcut mimari veya tadilatlı mimari proje ile Oda mesleki denetiminden geçmiş asansör uygulama proje(leri)si beyan edilir.

Belgelendirme ve mesleki denetim

MADDE 7 – (1) Asansörlerin projeleri hazırlanırken aşağıdaki kurallara uyulur:

a) Belgelendirme ve mesleki denetim işlemleri, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Makina Mühendisleri Odası Serbest Müşavirlik Mühendislik Büroları Tescil ve Mesleki Denetim Yönetmeliği hükümleri gereğince yerine getirilir.

b) Asansör SMM'ler tarafından yapılan hizmetlerin mesleki denetim kriterleri Oda tarafından hazırlanan mesleki denetim esaslarına göre gerçekleştirilir.

Yürürlük

MADDE 8 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 9 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Makina Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu yürütür.

